

Borci na Koroškem

Člani ZB NOV iz Savskega naselja so prisostvovali tudi otvoritvi spomenika v Robežu

Krajevna organizacija ZB NOV Savsko naselje priredi za svoje člane in njihove svoje vsako leto izlet v kraje, znane iz narodnoosvobodilne vojne. Če le moremo, se tedaj spotoma, oziroma na cilju, udeležimo spominskih svečanosti, krajevnih praznikov, odkritij spomenikov, počastitve padlih, da s tem poudarimo krajevno slovesnost in navežemo stike s tamkajšnjim prebivalstvom, nekdanjimi borci in aktivisti.

Lani nas je vodila pot med primorske rojake v Vogrskem, letos, 2. septembra,

Savčani ob spomeniku v Sentjakobu v Rožu

pa smo odšli čez mejo, med Korošce v Rožu in Podjunj. Bilo nas je za tri velike avtobuse oziroma 140, pot pa je najprej vodila čez Ljubelj tja do Sentjakoba v Rožu, kjer smo se napotili na hribček nad vasjo, h grobovom padlih partizanov in v spoštljivi tišini počastili njihov spomin. Domačin, tovariš Simej, je v kratkih, toda jedrnatih besedah raz-

ložil položaj Slovencev na Koroškem in pozval svoje rojake v matični domovini, naj s čim pogostnejšimi obiski in stiki podpirajo narodnostni boj za ohranitev slovenstva na Koroškem.

Iz St. Jakoba ni bilo daleč do Reke, kjer smo se za krajši čas zadržali v novem, okusno urejenem hotelu domačina Antoniča.

Pot je potem vodila nazaj do Kozenjavre, pač čez Borovje in Smarjeto v idilični Robež nad Apačami. Pobalinska nakana, da bi nas in še druge udeležence prirednosti s urestitvijo kašipotoj nred dolino podobirske Borovnice zapeljali v čisto drugo smer, ni skaliila dobre volje. Na prijazni, sončni trati, obdani s podobirskimi gozdovi smo se znašli v množici slovenskih rojakov — domačinov in obiskovalcev iz raznih krajev Slovenije, ki so se pripeljali k odkritju spomenika na mestu, kjer so slovenski partizani leta 1942 pod vodstvom Franca Pogajena — Kranjca in Mitje Ribičiča — Cirila Izvojevali zmago nad esesovci. S posebno pozornostjo so prisluhnili besedam obeh govornikov, Karla Prušnika — Gašperja in dr. Francija Zwitterja.

Hitro je prišel čas, da odpotujemo, in poslovili smo se. Nje, ki jih je med pogovorom izrazil zaskrbljen koroški rojak (»Boste videli, da spomenik ne bo stal niti pol leta!«), ne bi uresničile, saj nismo mogli verjeti, vžle vsemu, kar se dogaja na Koroškem, da se bodo znesli nad belim kamnom že čez štirinajst dni.

V zadovoljstvu zaradi ogleda idiličnega sveta okrog Robeža, prisostvovanja slovesnosti ob partizanskem prazniku, stika s prijaznimi rojaki ostan meje, je čas med povratkom mimo Miklavčevega in skozi Zelezno Kaplo čez Jezerski vrh v Ljubljano mineval še hitreje. Izletniki še sedaj s ponosom poudarjajo udeležbo pri odkritju spomenika v Robežu in so zadovoljni, da so s svojo prisotnostjo prispevali k pomembni prireditvi koroških borcev. Vsi, ki so bili letos v Rožu in Robežu, bodo prihodnje leto radi odšli na podoben izlet. In na koncu še priznaje tudi organizatorjem izleta v koroške in druge kraje, znane iz narodnoosvobodilne vojne. Z. S.

Sele na Koroškem — eden redkih napisov v slovenščini

V Bilčovsu in Selah

Gasilci iz Stožic so obiskali slovenske rojake na Koroškem

Člani gasilskega društva Stožice smo se skupaj s predstavnikom KS Posavje Toneom Frasom v nedeljo, 16. septembra 1973 srečali z tamkajšnjimi gasilci iz Bilčova in Sel pri Borovljah. To sta dve občini, kjer so še v večini Slovenci in imata tudi obe slovenskega župana, ki sta bila oba tudi navzoča pri tem srečanju.

Pot nas je vodila po Gorenjski do Podkorna. Na Podkorenskem sedlu smo prestopili državno mejo in se odpeljali na Baško jezero. Po ogledu tamkajšnjih zanimivosti in lepote smo se preko Rožeka odpeljali v Vrbo ob Vrbskem jezeru, kjer smo imeli enourni postanek. Od tu smo nadaljevali pot po Gurah in po levi strani Drave v Bilčovs.

V Bilčovsu nas je sprejel tamkajšnji župan, deželni poslanec in podpredsednik gasilskega društva Janko Ogris. V njegovem gostišču smo dobili tudi ceno, izdatno ter okusno kosilo. Med kosilom so bili izmenjani obojestranski pozdravi in pomembni razgovori o življenju Slovencev onstran meje. Po kosilu smo odšli na ogled gasilskega doma. Tu so nas sprejeli ostali člani tamkajšnjega gasilskega društva. Razkazali so nam tudi vso gasilsko opremo. Po oprepi in njihovi razporeditvi gasilskemu domu lahko rečem, da smo v zadnjem času tudi mi dosegli isto. Materialno tudi njihova društva podpira in vzdržuje občina. Na splošno pa je občina močnejše angažirana pri vsem delu gasilskega društva, saj je župan neposredno član gasilskega odbora. V več primerih je celo predsednik gasilskega društva.

Ob zaključku naših razgovorov smo Bilčovski gasilci povabili na srečanje pri nas na Posavju. Povabilo so sprejeli, čas obiska pa bomo skupno določili kasneje. Po pristrnem srečanju smo se odpeljali preko Drave in dalje skozi Borovlje še na drugo srečanje v Sele. Sele so prijazna vasica pod pogorjem Košute, dolina se nekoliko razširi in na tem delu so ob cesti in po pobočjih razstresene lične domačije tamkajšnjih prebivalcev, ki so ostali zavedni Slovencev prav do današnjih dni. Občani Sel so ob plebiscitu 99 % glasovali za Jugoslavijo. Na njihovem gasilskem domu je napisano v slovenščini, kar drugod ni opaziti.

Naš avtobus se je ustavil na prostoru kjer je na eni strani občinski dom, v katerega sestavo je tudi gasilski dom, na drugi strani pa kul-

turni dom, povezan z novo cerkvijo, ki skupaj z zvonom stare cerkve sestavlja arhitektonsko celoto. Načrte zanj je napravil njihov domačin, ki je bil Plečnikov učenec na ljubljanski univerzi. V tem vaškem centru so nas že čakali tamkajšnji gasilci med katerimi je bil tudi njihov župan, ki je obenem tudi glava njihovega gasilskega društva. Sprejem je bil tudi tu pristrčen in prijateljski. Ponovil se je isti program kot v Bilčovsu. Poleg tega so nam pokazali posebnosti njihovega kraja, ki jih

je bilo vredno videti. Nato so nas povabili, da se z njimi vred ustavimo še v drugem vaškem središču Zetiče, da tudi tu vidimo ličen nov gasilski dom. V vaški gostilni, v posebni dvorani, smo naše razgovore nadaljevali in spoznavali drug drugega. Na koncu jim je naš predsednik Lovro Dečman izročil skromno darilce iz naše domače obrti — komplet ribiških izdelkov v miniaturni. Tudi njih smo povabili na naše Posavje. Dan obiska bomo tudi tu določili kasneje.

VINKO ŠKERL

ŽIVAHNA RAZPRAVA

Krajevna konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Stadion je skupaj s krajevno skupnostjo in drugimi družbenopolitičnimi organizacijami na terenu organizirala razpravo o osnutku nove ustave, ki se je je udeležilo 60 občanov. Kljub temu, da je bila udeležba slabša, kot so pričakovali, pa so v živahni razpravi občani opozorili na nekatere pomanjkljivosti in nejasnosti v osnutku nove ustave.

Menili so, da bo treba natančneje definirati odnos celve do države, problem financiranja celve, več bo treba spregovoriti o kmetijskem maksimumu in odnosu do privatnega kmeta, sprožili so vprašanje delegatskega sistema, še posebej pa so se zanimali za bodočo vlogo krajevne skupnosti.

S. D.

PRIPRAVE NA KONFERENCO

Na sedmi seji predsedstva občinske konference Zveze mladine Ljubljana Bežigrad so se dogovorili o pripravi na konferenco, ki bo sredi prihodnjega meseca. Komisije bodo do takrat izdelale svoje programe, na konferenci pa bodo tudi ocenili delo sedanjega mandata.

Na seji so sprejeli tudi sklep o ustanovitvi komisije za vzgojo in izobraževanje, v kateri bodo sodelovali člani dveh komisij, ki so ju ukini-li: komisije za srednje šole in komisije za osnovne šole.

Predsednik OK ZMS Stane Rus je zaradi šolanja zaprosil za rezidenco in tako je že stekel postopek evidentiranja in kandidiranja za novega predsednika, ki ga bodo izvolili na konferenci. Obeta pa se še nekaj kadrovskih sprememb v vodstvu občinske organizacije zveze mladine.

S. D.

MLADINSKI AKTIV VABI

V krajevni skupnosti Stadion so spomladaj ustanovili mladinski aktiv. Izvedli so že več akcij. Rdečemu križu so pomagali pri zbiranju rabičnih oblačil, udeležili so se pohoda ob žici okupirane Ljubljane, sodelovali so na prireditvah ob krajevnem prazniku na Črnučah ter se udeležili dveh seminarjev, ki jih je organizirala občinska konferenca Zveze mladine.

Mladinski aktiv je povezan s Partizanom Bežigrad. Ustanoviti nameravajo še več sekcij, prva bo na vrsti šahovska.

Mladinski aktiv vabi v svoje vrste vse mladince in mladinke z območja krajevne skupnosti Stadion. Na Pogovor lahko pridete vsak četrtek popoldne v prostore krajevne skupnosti Stadion, Staničeva 17.

METLA NA NAJVIŠJEM VRHU

Taborniki Savskega odreda so letos po končanem taboru pripravili izlet na Triglav in ob poti so se zgrozili, ko so videli, kako brezvestni izletniki smetijo in puščajo odpadke kar ob poti, kjer se ustavijo. Zato so se odločili, da bodo pripravili delavno akcijo in tako z zgledom opozorili na pomen čistoče.

Prvega in drugega septembra je kar 21 Savčanov z grabljami, lopato in polivilnimi vrečkami začelo z akcijo v Vratih očistili so Tomiškov pot na Triglav in pri tem pobrali okoli 2000 vrečk od raznih sokov in mleka, pobrali pa so še ogromno papirja in drugih odpadkov.

Naslednji dan so očistili tudi vrh Triglava, ko pa so se vračali, so očistili še pot čez Prag.

S. DROLJC

PLODNO DELO

Pred občnimi zbori organizacije rezervnih vojaških starešin

Konec novembra bodo razpravljali o svojem delu odborniki rezervnih vojaških starešin vseh šestih združenj naše občine na svojih letnih skupščinah, v decembru pa bo skupščina občinske organizacije. Ko bodo razpravljali o delu organizacije v zadnjih dveh letih, bodo lahko ugotovili, da je bilo plodno. Rezultati, posebno pri strokovni vzgoji članstva, so zelo dobri. Strokovna predavanja, seminarji, taktično-orientacijski pohodi, obvezni izpiti in druge oblike strokovnega usposabljanja, so bila zelo dobro obiskana; udeležba na obveznih izpiti in taktično-orientacijskih pohodih je bila preko 85-odstotna. V tem času so izvedli tudi streljanja z vojaškim orožjem, udeležili so se tekmovanj v taktičnem orientacijskem pohodu v republiškem merilu in obiskali dve razstavi orožja in vojaške opreme v vojašnici Lj. Šerčarja.

Veliko je bilo storjenega tudi za afirmacijo organizacije rezervnih vojaških starešin kot družbeno politične organizacije. Kmalu po izidu pisma tovariša Tita in izvršenega biroja predsedstva ZKJ je občinski odbor ZRVS sklical razširjeno sejo, na kateri so sprejeli sklepe o družbeno-politični vlogi in nalogah organizacije v sedanjem

obdobju, posebno glede splošnega ljudskega odpora in obrambni vzgoji prebivalstva.

Kadri ZRVS delujejo v vseh družbenih strukturah pri vprašanjih splošnega ljudskega odpora, saj je v odborih krajevnih skupnosti za splošni ljudski odpor najmanj 70 odstotkov rezervnih vojaških starešin. Ravno tako delujejo rezervni vojaške starešine tudi v drugih družbeno-političnih organizacijah in izvajajo strokovne in odgovorne naloge v vseh dejavnostih, ki se pripravljajo na vseljudsko obrambo.

Veliko je bilo storjenega tudi glede sodelovanja z mladimi, saj je organizacija plodno sodelovala s šolami, mladinsko organizacijo, taborniki in specializiranimi organizacijami, vendar tu še niso izčrpane vse možnosti. V teku je delo z mladimi rezervnimi vojaškimi starešinami zaradi sprejema v članstvo ZK, v sedanjem šolskem letu pa se bo potrebno bolj angažirati v šolah, posebno v srednjih in strokovnih, zaradi kandidiranja v šole rezervnih oficirjev, čeprav je bilo pri tem že marsikaj storjenega, posebno v Centru strokovnih šol.

V razpravo o osnutku nove ustave so se rezervni vojaški starešine vključili s tem, da so skupaj s člani ZB NOV

organizirali razpravo v Festivalski dvorani, ki jo je vodil član republiške ustavne komisije dr. France Hočevar. Težišče razprave je bilo na vprašanjih splošnega ljudskega odpora in narodne obrambe in to z namenom, da so se člani lahko pozneje na terenu vključevali v diskusijo po teh vprašanjih.

Ker so naloge Zveze rezervnih vojaških starešin kot družbeno politične organizacije pri krepitevi idejnopolitičnih osnov splošnega ljudskega odpora in krepitevi obrambnih sil in varnosti naše socialistične samoupravne družbe zelo široke in pomembne in da bi bodoči odbori bili sposobni izvesti vse te naloge, je izredno važna priprava občnih zborov ter kadrovska zasedba posameznih funkcij v teh odborih in komisijah. V vseh organizacijah RVS naše občine se zelo resno in z vso odgovornostjo pripravljajo na svoje skupščine, obenem pa se vzemajo, da bi bile skupščine kar najbolj obiskane, saj se zavedajo, da je letna skupščina združenja temeljna oblika samoupravnega organiziranja rezervnih vojaških starešin in da se bodo na skupščini sprejemali sklepi in programi dela za bodoče delo združenja, odbora in njegovih komisij.

M. S.